

POSTOJE VEŘEJNOSTI K ENERGETICKÝM STAVBÁM

(DÍLČÍ ZJIŠTĚNÍ Z ŘEŠENÍ PROJEKTU CZ.5.01.2013.221.008
„PERCEPCE ENVIRONMENTÁLNÍCH RIZIK A EFEKT NIMBY“)

O PROJEKTU

Hlavním cílem projektu CZ.5.01.2013.221.008 „**PERCEPCE ENVIRONMENTÁLNÍCH RIZIK A EFEKT NIMBY**“ je identifikovat a popsat akceptaci změn v okolí bydliště v případě výstavby vybraných průmyslových a liniových staveb.

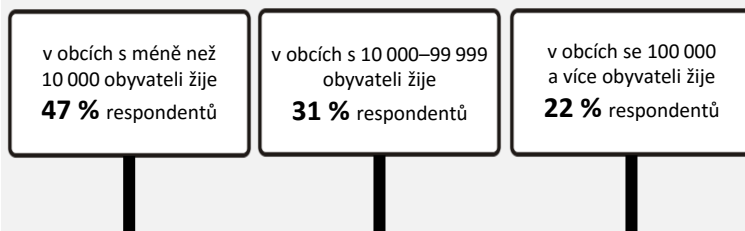
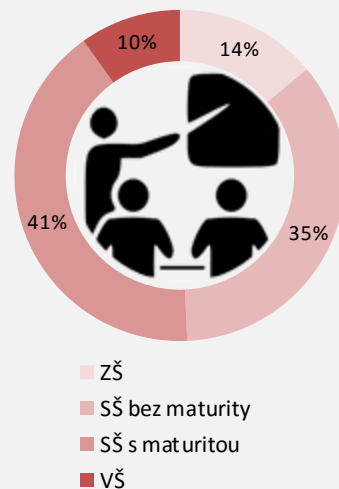
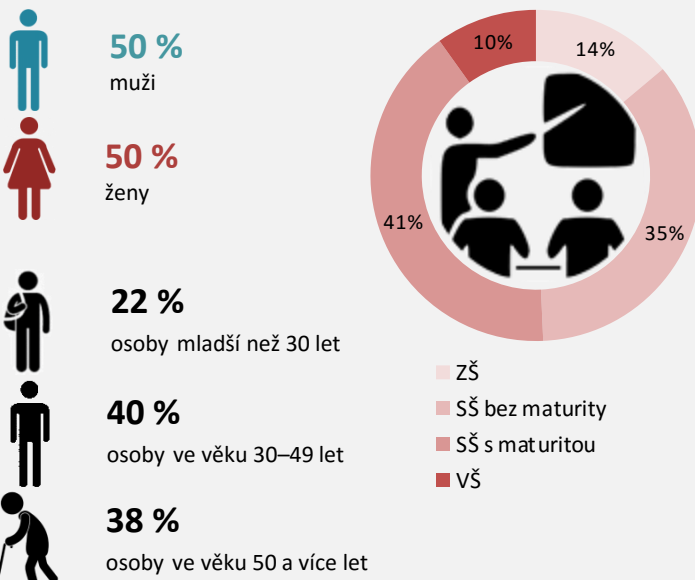
Dílčím cílem projektu je identifikovat postoje obyvatel k výstavbě vybraných druhů staveb, zjistit percepci celospolečenských přínosů vybraných staveb z pohledu jednotlivců a ověřit výskyt NIMBY efektu v souvislosti s případnou výstavbou vybraných druhů staveb v místě bydliště.

METODIKA VÝZKUMU

Sběr dat byl realizován nezávislým Institutem evaluací a sociálních analýz (INESAN) v obecné populaci ČR v průběhu června 2013. K výběru respondentů bylo použito kvótní techniky. Do zkoumaného vzorku byli zařazováni lidé ve věku od 18 do 74 let. Při koncipování výběru bylo použito aktuálních údajů Českého statistického úřadu. Zkoumaný vzorek reprezentuje základní populaci z hlediska pohlaví, věku, velikosti místa bydliště a kraje. V rámci výzkumu byla data získávána pomocí osobních rozhovorů vyškolených tazatelů s respondenty.

- 1 532** Počet oslovených
- 706** Počet respondentů (velikost vzorku)
- 46 %** Návratnost (*podíl respondentů na počtu oslovených*)
- 25 min.** Průměrná doba jednoho interview

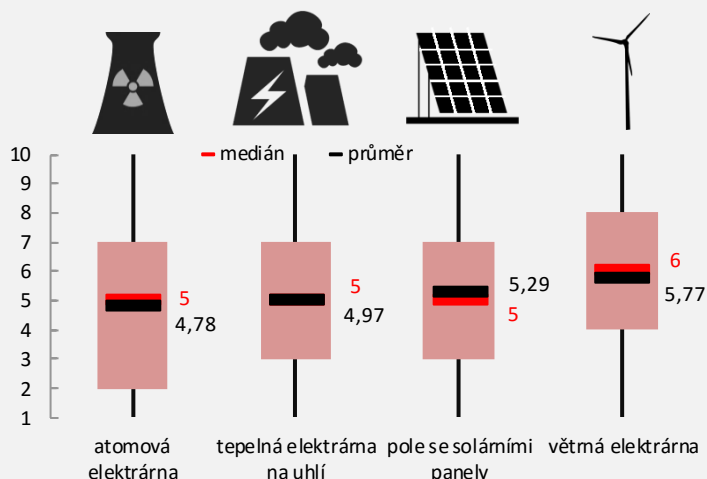
METODIKA VÝZKUMU

SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ

Mezi čtyřmi sledovanými typy energetických staveb jsou z hlediska přínosů pro celou společnost vnímány jako nejvíce užitečné větrné elektrárny. Naopak za nejméně užitečné jsou považovány elektrárny atomové. Obecně platí, že způsoby výroby energie založené na obnovitelných zdrojích jsou hodnoceny jako přínosnější než ostatní. Vnímání užitečnosti je statisticky významně ovlivněno především stupněm dosaženého vzdělání a socioekonomickým statusem. V tomto ohledu lidé s vyšším vzděláním (a potažmo i s vyšší společenskou pozicí) hodnotí všechny ze sledovaných energetických staveb jako užitečnější než lidé s nižším vzděláním, resp. nižším společenským statusem. Tato diference je patrná zejména v případě užitečnosti polí se solárními panely, kde průměrná míra užitečnosti mezi dotazovanými s nejnižším statusem dosahuje hodnoty 4,8, zatímco mezi nejvýše postavenými je to 5,9.

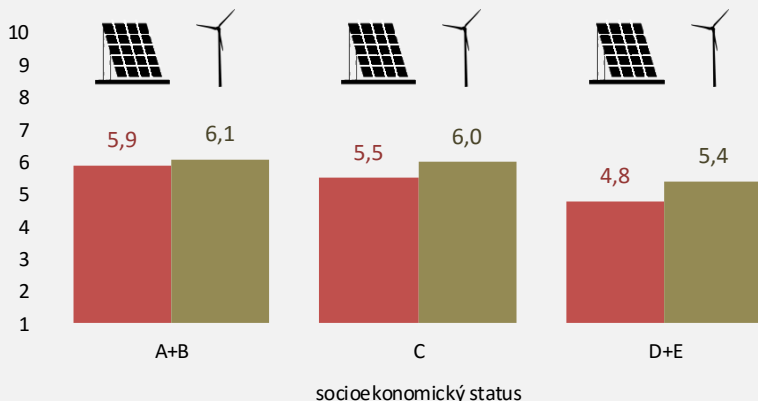
VNÍMANÁ CELOSPOLEČENSKÁ UŽITEČNOST ENERGETICKÝCH STAVEB

Pozn.: 1 = velmi nežádoucí, 10 = velmi užitečné

	atomová elektrárna	tepelná elektrárna	pole se solárními panely	větrná elektrárna
Maximum	10	10	10	10
Horní kvartil	7	7	7	8
Průměr	4,78	4,97	5,29	5,77
Medián	5	5	5	6
Dolní kvartil	2	3	3	4
Minimum	1	1	1	1

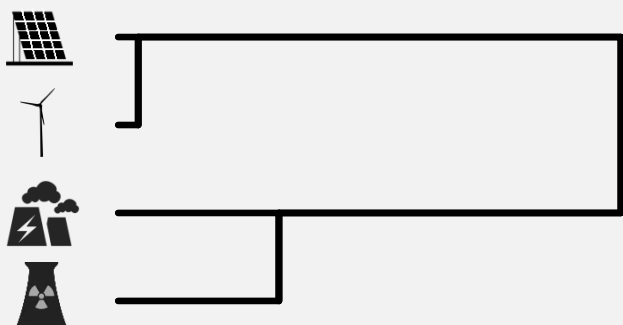
VNÍMANÁ CELOPOLEČENSKÁ UŽITEČNOST OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE

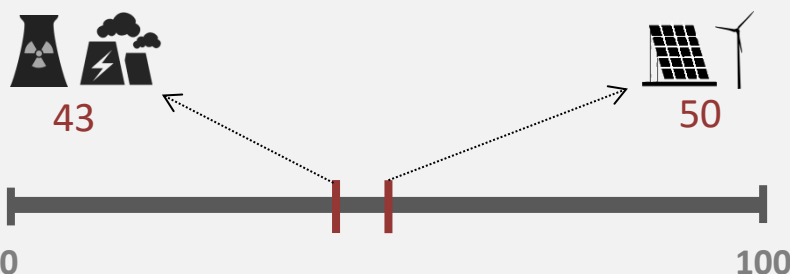
VNÍMANOU CELOPOLEČENSKOU UŽITEČNOST VĚTRNÝCH ELEKTRÁREN A POLÍ SE SOLÁRNÍMI PANELE STATISTICKY VÝZNAMNĚ DIFERENCUJE **SOCIOEKONOMICKÝ STATUS**, KDY OBA ENERGETICKÉ ZDROJE POVAŽUJÍ ZA UŽITEČNĚJŠÍ RESPONDENTI Z **VYŠŠÍCH SOCIÁLNÍCH TŘÍD**.

V PŘÍPADĚ ATOMOVÝCH A TEPELNÝCH ELEKTRÁREN NEBYLY ZJIŠTĚNĚ DIFERENCE STATISTICKY VÝZNAMNĚ.

SOUHRNNÁ CELOPOLEČENSKÁ UŽITEČNOST ENERGETICKÝCH STAVEB

Výše naznačené dvě skupiny jsou vytvořeny na základě shlukové analýzy, která vychází z podobnosti vnímání užitečnosti jednotlivých energetických staveb. Výstupem shlukové analýzy je dendrogram, v němž vodorovné vzdálenosti naznačují míru podobnosti konkrétních energetických zdrojů z hlediska vnímané užitečnosti. Čím je tato vzdálenost kratší, tím je podobnost vyšší.

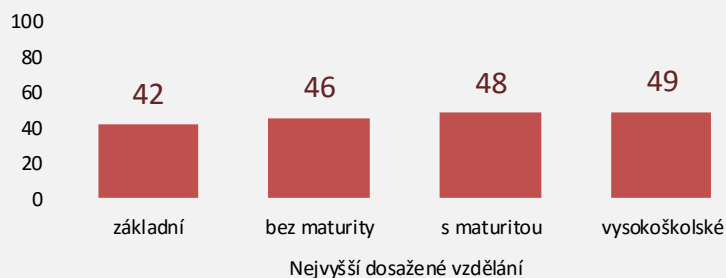

Pozn.: 0 = velmi nežádoucí, 100 = velmi užitečné

RESPONDENTI ROZLIŠUJÍ DVĚ SKUPINY ENERGETICKÝCH STAVEB. PRVNÍ SKUPINU PŘEDSTAVUJÍ ZDROJE VYUŽÍVAJÍCÍ OBNOVITELNOU ENERGIÍ (VĚTRNÉ ELEKTRÁRNY A POLE SE SOLÁRNÍMI PANELE) A DRUHOU SKUPINU TVOŘÍ OSTATNÍ (TJ. ATOMOVÉ A TEPELNÉ) ELEKTRÁRNY.

UŽITEČNOST JEDNOTLIVÝCH STAVEB JE VNÍMÁNA DIFERENCOVANĚ: INDEX UŽITEČNOSTI NA ŠKÁLE 0 AŽ 100 (KDE 0 PŘEDSTAVUJE VELMI NEŽÁDOUCÍ STAVBY A 100 VELMI UŽITEČNÉ STAVBY) DOSAHUJE HODNOTY 43 PRO ATOMOVÉ A TEPELNÉ ELEKTRÁRNY, ZATÍMCO PRO VĚTRNÉ ELEKTRÁRNY A POLE SE SOLÁRNÍMI PANELE DOSAHUJE HODNOTY 50.

CELKOVÁ HODNOTA INDEXU SE ZVYŠUJE SE STUPNĚM DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ.

O INSTITUTU

Institut evaluací a sociálních analýz je první soukromý vědecko-výzkumný institut v oboru společenských věd založený v ČR. Jde o nezávislý subjekt, který byl založen podle pravidel stanovených Evropskou unií (Článek 2.2, písm. d. Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací). Institut je výzkumnou organizací dle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a je zapsán na Seznamu výzkumných organizací vedeném Radou pro vědu, výzkum a inovace (RVVI). Cílem Institutu je provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj a šířit jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií, přičemž veškerý zisk je zpětně investován do těchto činností.

Hlavními činnostmi, kterými se INESAN zabývá, jsou evaluace a sociální analýzy.

Mezi tematické okruhy, jejichž výzkumem se INESAN zabývá, patří eticky odpovědné chování, manažerská studia, ICT, životní prostředí a sociální témata.

Díky svému zázemí v oblasti metodologie aplikovaného společenského výzkumu INESAN poskytuje také zpracování výzkumných šetření a metodologických analýz. INESAN rovněž poskytuje odborné služby při tvorbě metodických nástrojů pro evaluaci, realizuje samotná evaluační šetření, podílí se na přípravě zadávací dokumentace, poskytuje peer-review jednotlivých dokumentů vztahujících se k evaluaci a k metodologii společenského výzkumu.

Publikace, expertízy, odborná stanoviska a posudky, které INESAN vydává, nejsou ovlivněny postoji donorů a zadavatelů, nýbrž obsahují nezávislý pohled expertů INESAN.

